

AELIUS
ANTONIVS NEBRISS.
In vafredicta Philoſo-
phorum.

Eiusdem Epithalamiū Lusitaniae principum.
Eiusdem patriæ ſuæ Antiquitas & origo.
Eiusdem peregrinatio Regis & Reginæ
ad sanctum Iacobum.
Petri martyris ad eundem de Barbarafugata.
Eiusdem ANTONII ad Petrum mar-
tyrem Responsio,

Autor ad ſuā Grāmatices artem cū in lucē ederet.
Fabiani Nebrisſ. cū iſpla Patris arte cōfabulatio.
Fabian⁹ idē; in fabulā de duorū amatiū crepidine.

IMPERIALI CVM
PRIVILEGIO.

AD PER QVAM REVEREN-
dum in Christo Iesu patrem; ac nobiliss. dominū.
Do. Ioannem Fonsecam Pacensis Augustanæ
Ecclesiæ præfulem meritissimū Aelij Antonij
Nebriss. grāmatici In vafre dicta Philoso-
phorum; ex Diogene Laertio potif-
simū collecta; Præfatio
Incipitur. Lege
fœliciter.

O cui prima nouos sacratæ sedis honores
Pax augusta dedit; quam securi ana fluunt;
Hic est ille tuus; tuus inq A N T O N I V S : olim
Qui tibi Grammatices prima elementa dedit,
Quem tibi custodem patruis dedit optimus ille;
Qui Fonsecarum gloria magna fuit;
Quāuis maternus sit auunculus atq; paternus:
Cardo quibus nomen pontificale dedit,
Accipe Ioannes vestræ ōspes altera gentis
Carmīna; quæ scripsi nomine pauca tuo,
In quæ compagi Sapientum dicta virorum.
Quos iactant Græci sermo latinus amat,
Et quorum vitas cuncti mirantur adorant.
Nec sunt; qui nolint talibis esse pares.
Tu tantum accipias; alijs ut dicere possim;
Affidue nugas te recitare meas.
Accipias tantum; tu dehinc vel tradito flammis.
Mitior aut si vis; esse natare iube.
Quod si nescendi venierit tibi forte cupido
Quale opus attulerim; pagina prima docet,

Prologus ad eundem.

Ythagoras ille Samius Parter aplissime : cuius fuit magnū i studiis sapientie nomē cū Phliūta veniſet; interrotus à Leonte Phliasiorū tyranno quem se esse profiteatur: philosophus; inquit sum. Is enim cū videret alios eiusdem rei studiosos; maxima quadā arrogancia sapientes appellari; quod in teligebat solum deū eo nomine censeri debere; se non sophon (hoc est sapientem) sed philosophū; id est amatorē sapientiae honestiori vocabulo p̄dicauit. Omnes igitur qui ante illum sapientiae studio incubuerunt sophi. & post illum Philosophi appellati sunt. Fuerunt autē āte Pythagorā complures; & habitis sunt sapientes; sed quos Græcia iactat prope omnium consensu fuere septem. Thales milesius. Solō salaminus. Chilo lacedæmonius. Pittacus mytlenæus. Bīas priennæus. Cleobolus lindius. Periander corinthius. Coepitīsunt autem appellari sapientes: qđ cum adulescentes Ionij iactum retis à p̄scatoribus emissent; effetq; inter illos de tripode aureo cum p̄scib⁹ educo exorta contentio: non antea inter eos conuenit; quam est Delphos missum; responsūq; ab Apolline. De tripode ex phœbo quærīs millesia pubes. Huic tripodem addico: cuius sapientia prima est. Datur ergo Thaleti. Thales illum alij dat; atq; aliūs alijs; donec ad Solonem ventum est: qui Deum esse primum sapientia assertens: illum Delphos misit. Sunt qui Anacharsim scyham; Misonem chenæum; Epimenidem certensem; Pherecydem Syrum. inter septem superiores: anmerare velint. & hi quidem omnes appellati imprimis sunt Sapientes. Floruerunt circa Olympiada quinquagesimam: hoc est: ante salutem Christianam anno circiter Sexcentesimo. Philosophi vero duo prī

L I B E R

cipia fuere: alterum quod ab Anaxymandro; alterū qd' a Pythagora fluxit. Anaxymandri Thales milesius præceptor fuit. Pythagoræ vero pherecydes syrus. Appellatūq; est illud Philosophiæ genus iōnicum quod Thales fuerit ex iōnia. hoc autem italicum; quod illius auctor Pythagoras in Italīa plurimum sit philosophatus. Erit igitur operis nostrī liber primus de ihs qui proprie sapientes appellantur. Secundus de philosophis iōnicæ philosophiæ. Tertius de italicæ philosophiæ auctoribus non omnibus quidem: sed de illis tantum; qui antiquitatis maiestatem obtinēt.

Aelij Antonij Nebrissensis in vafre dicta
sapientum Liber primus incipit.

Thales Milesius

THales primus ex numero septem sapientum patre Examio & matre Cleobulina genitus; patriam habuit Phoeniciam: postea vero ciuīs Miletī a scripturis est: vixitq; annos nonaginta. Hic cum perseverasset cælebs: nepotem ex sorore sibi filium adoptauit.

Eius sententiae sunt.

Duceret vxorem mater suadebat ephebo:

Nondum est tempus ait, post modo tempus erit.

Instabat rursus cum iam foreta acta iuuentus;

Quid mihi grandæuo est coniuge dixit opus;

Scitanti cur non natos generauerit: inquit.

Me nunq; potuit flectere talis amor.

Est sophiæ studium: quidam exprobauerat illi:

Ignauum; quia nihil utilitatis habet.

Sydera tunc coeli circumspicit; atq; ab amicis

Quæ redenda forent; pauca talenta petit;

Vnde subarauit mileti quicquid oliui.

Anni fertilitas exhibitura fuit.

Facto deinde lucro facile est sapientibus: inquit:

Esse locupletes; sit modo cura sibi,

Materiam

PRIMVS.

Materiam rebus natu*ris* esse liquorem
Dixit; & ex illo cuncta creasse deum.
Quod vir non mulier; q̄ homo non bellua quod stirps
Græca foret; quod non barbara gratus erat.
Sermones raros eius qui pauca loquatur;
Essē bonae mentis significabat opus.
Cunctarum rerum deus antiquissima res est;
Ingenitus quia sit: omnia cum generet.
Omnibus in rebus res est pulcherrima mundus.
Hunc sibi quod summa fecerit arte deus.
Maxima res locus est; quoniam capit omnia solus.
Velocissima mens omnia cum penetret.
Omnia quod superat; vis est fortissima rerum.
Etsi sapiens tempus; cuncta quod inueniat.
A vita mortem parui referre putabat;
Cum male compacto corpore sensus abit.
Quæ si uitæ quisquam cur non moreretur & ipse:
Si mors ipsa nihil: nil quia distat; ait.
Alma dies an nox prior esset facta iroganti.
Ille refert: facta est nox prior vna die.
An ne deum peccans fallat aliquid rogatus;
Nec tunc iste latet; cum meditatur; ait.
Depressio in moecha quærenti an peieret; inquit,
Læsa fides non est peior adulterio.
Quæ res in vita foret ardua difficultas;
Cum peteret quisquam gnotise auton; ait;
Quæ facilis contra rursus quærebat; & inquit
Ille; pericula cum nos aliena monent.
Quærenti quæ res esset suauissima rerum,
Quæ sit inquit si portare libens.
Cumq; rogaretur; quid sit deus; intulit ille;
Cuine p̄ principium; sed neq; finis adeſt.
Quam rem vidisset perraram difficilem q;,
Cum periret sicca morte tyrannus ait.
Quomiser aduersos fortunæ perferat ictus;

iop;

A ij Sí peiore

L I B E R

Si peiore loco forte inimicus erit.

Tunc bene vivemus fœliciter atq; beatus;

Siquæ insectamur non faciemus; ait.

Quis nam sit fœlix inquit; qui corpore sanus,

Fortuna locuples; qui bonus & sapiens.

Absentis memorem tanq; præsentis amici

Esse iubebat eum quisquis amicus erat.

Non faciem colito fucis; nec corpus amictu;

Sed mentem virtus imbuat; arsq; colat.

Qua pietate patrem fueris matremq; secutus,

Illa etiam natire resequentur, ait.

Sexaginta annos habeo qui dixerat; inquit.

Quid tibi quod per h[ab]itū dicas habere miser?

Solon Salaminius,

Solon Excestidae filius patriam habuit Salamina insu,
Slam contra Athenas positam. Postea vero legislator
Atheniensium factus: Pisistrati tyranni dominationē fu-
giens in ægyptum nauigauit. Atq; deinde in Cyprū; vbi
diem suū obiit; anno ætatis circiter octogesimo; mandans
vt sua ossa in patriam Salamina reportarentur.

Eius sententiæ sunt.

Querebat Croesus quis fœlix esset; & inquit;

Expectanda dies ultima semper erit.

Ornatus gemmis ostroq; insignis & auro

Croesus ait; num res pulchrior villa foret?

Quas ait ille auium ludens natura creauit

Pauones; galli; phasides; & meropes;

Humanæ vitæ spacium digesserat annos

In decies septem. dehinc labor atq; dolor.

Impius. obscurus; malus; atq; ignobilis esto;

A quo non fuerit pastus vterq; parens.

Et qui versuram patrimonij fecerit olim,

Accusatori cui libet esto reus.

et qui

Et qui

P R I M V S

Et qui nequicia famosus & indecor esset:
 Ille tribunal rei ciendus erat.
 Sermones operis quædam simulachra putabat.
 Et qui polleret viribus esse ducem.
 Et legem telæ similem dicebat arachnes:
 Quod cedit magnis: inferiora capit.
 Cur non scita tulit de confectore parentis?
 Quod desperasset hoc fore crimen: ait.
 Tuncius humanum minime violabere: si qui
 Laeditur: & qui non laeditur aqua dolet.
 Diuitiae gignunt satiem: satiesque superbū.
 Hic spernit leges iudiciumque simul.
 Virtus ac probitas iuramento potior sit.
 Mentiri noli. fac meditere bona.
 Non in consulo fiat delectus amici.
 Nec cum lectus erit: rei ciendus erit.
 Consule quæ optima sunt: non quæ suauissima factū.
 Tunc rege: cum primum sciueris ipse regi.
 Dux animus vitæ tibi sit, fortuna sequatur.
 Haec animo semper pareat, ille regat.
 Imprimis venerare deos, reuerere parentes.
 Si potes es, nunquam congregare malis.
 Lugenti natum quidam nil proficis: inquit;
 Ille refert, lachrymor nil quia proficio.
 Eius precipue celebris seutentia fertur:
 Seu Chilonis ea est: nil nimis ut cupias.
 Neforte qui tegant quod intus habehunt
 Odium: memento singulos probe serues:
 Dum voce te alloquuntur ac tenent blanda:
 Ne lingua duplex ex atra sonet mente.

De Chilone.

Chilo patre Damageto lace dmonius fuit: primus
 q̄ non modo ephorus: quæ dignitas apud lacones
 eadem prope est: quæ apud Romanos tribunatus:
 A iiiij. sed etiam

L I B E R

sed etiam qui primus instituit; ut ephori regibus adiungentur: ad illorum iniurias in plebem temperandas. Obiit Pisæ senex complexus filium: quod in olympia fuisse coronatus.

Eius sententiae sunt,

Irratus frater cur non foret ipse tribunus;

Percontabatur: quod tamen ille fuit.

Cuiusquam fastus tua ferre superbia frater.

Quod nunquam potuit: quos ego saepe tuli.

Scirantibz oculo faceret quid lupiter: inquit.

Extollit mites. atqz superba premit.

In quo præstarent sapientes insipienti.

Ille refert: distantibz meliori sui.

Quæ res difficilis: reticere arcana. parare.

Otia si possis: atqz superba pati.

Compescendatibi tempus sicut verbera linguae.

Præcipue quando mensa parata tibi est.

Nec carpas alios: sed nec sermone lacebras;

Accipies aliter plura dolenda tibi.

Intentare minas noli: nam qz esse minutus.

Atqz pussilli animi: nec muliebre magis.

Promptius ad tristes castis veniemus amici:

Ex voto qz res ager ille stas.

Est humilis coniunctus modico ducendæ paratus;

Nec male dicendnm: quos libitina sacrat.

Præcipue te ipsum cautus obseruare memento.

Non contemnendos de hinc venerare senes;

Detrimenta feras potius: qz turpe lucellum;

Hoc etenim semper laedere. at illa semel.

Arridere viro quem res ferre secundæ;

Elatum noli: crescat ut inde tumor.

Foris mansuetus sic esto: proximus ut te.

Non tam informidet: qz vereatur: ait.

Exuperanda tibi propria est iracundia semper.

Discendumqz domi rite præesse tuæ;

Cum

P R I M V S

Cum mens de promat sensus interpretate lingua;
Fac cures semper præmeditata loqui.
Excranda tibi sit diuinatio; siue
Vaticinantis erit; siue sit artis opus.
Difficiles factures nunque poscere debes,
Nec festinandum est; cum tibi fiet iter.
In medio sermone manus non est agitanda.
Non bene sensati namque putabat opus.
Iam promulgatis parendum legibus esse.
Atque bono ciui semper amanda quies,
Aurifrices lydis explorant cotibus aurum.
Auromens hominum saepe probatur; ait,
Iacturam semper comitatur sponsio, sed qui
Litigat & debet, creditur esse miser.

De Pittaco,

Pittacus hyrradio natum mitylenem patriam habuit:
quæ vrbis est Lebisi insulæ; cuius tyramnum Melan-
chrum profligauit. Phrynonem preterea ducem atheni-
ensium; cum deachillitidis agrí possessione certaretur; in-
singulari certamine implicitum rete superauit; agrumque
suis restituit. Cumque post victoriā decem annos mityle
neorū remp. tenuisset: magistratu se abdicauit; decemque
alios insuper annos vixit. de quo Callimachus ad Dionē.
Hospes Acarnites rogitauit Pittacon olim.
Sic mitylenæum hyrradioque satum.
Magne senex geminæ cupiunt mihi nubere: quarum:
Et genere atque opibus conuenit vna mihi.
Altera præcellit. quid præstat consule. dicque
Vtra ex his potius sit capienda mihi.
Hic baculum tollens sic tela similia dixit;
Consilium pueri quod petis expedient:
Quis celer in gyrum iactatus verbere turbo
Affiduo; latis vertitur in triujs. I. sequere:

L I B E R

Scitur, referunt, tutib⁹ sume parem.
Quæ postq⁹ audiuit: monitis puerilib⁹ hæres
A magnis Hospes abstinuit thalamis.
Atq⁹ parem paruas lætus traduxit in ædes.
Sic Dion æqualem si sapis ipse: cape,
Eius sententiæ sunt.
Signati argenti mittebat munera Croesus:
Is ramen argentum noluit accipere.
Addidit & causas duplo quia plura teneret:
Quam cupit: extinto fratre quod auctus erat.
Ebrius & petulans si quemq⁹ forte cecidit:
Is dupli poena turpiter acta luit.
Est virtutis opus res ardua difficilisq⁹:
Non facile est igitur cui libet esse bono.
Omnia posse deum iussit quodcunq⁹ voluntas:
Sed cursum facti non retinere solet.
Et qui priuatus potuisset sorte laterē:
Clara magistratus dat documenta sui.
Quæsitus quondam quæ res foret optima dixit.
Quod nunc occurrit: vita beata puto.
Tunc non immeritas quærerit victoria laudes:
Cum tua funesto sanguine bella carent.
Quiq⁹ virum frugiquærendum dixerat: inquit:
Si nimium quæreras: non tamen inuenies.
Ecquid gratificum quærenti tempora dixit.
Quid foret obscurum: quod dea cæca premit.
Quidq⁹ fidele foret: quæ sustinet omnia tellus.
Quid contra infidum: quæ fluit vnda maris.
Est prudentis opus casus vitare futuros.
Fortis cumferiant tristia: posse pati.
Cnm sis facturus quicquam prædicere noli:
Quod si non facias: mox habeare leuis.
Acerum nasalijs non exprobaueris vnquam:
Nete consimilis forte querela premat.
Depositum potius q̄ mutua rcddere debes:
Nec alium

PRIMVS.

Nec alium lādas & si inimicus erit.
Esto bone frugi, verax, pius, atq; pudicus.

Etsollers, fidus, dexter amicus; ait,

Illūs imprimis celebravit Græcia dictum.

In quo mortales tempora nosse iubet.

De Biantē.

Bianti pater fuit Teutamus, patria vero Prienne, egit
cautias; mortuusq; est cū causam pro amico dixisset.
Nam cum à dicendi labore quievisset; caputq; in sinū ex
filia nepotis redinasset; audiuissetq; secundum eum cuius
patronus fuerat iudicatum; animam efflauit.

Eius sententiæ sunt,

Aduersus nulli: cunctis affabilis esto.

Nam sic multorū est conciliandus amor,

Est validum corpus naturæ munus amicæ.

Sí patriam serues, id rationis opus,

Ne mireris opes aliorū; pluribus illas

Fortunam constat, sāpe dedisse malis.

Infoelix ait est: hominumq; miserrimus ille;

Fortunam aduersam qui tolerare nequit.

Quod fieri non posse putas; nec amaueris vñquam,

Alteriusq; malum fac meminiſſe velis.

Ecquid difficile est quærenti; fortiter inquit

In rerum motus deteriora pati,

Dum vehitur pelago nauim iactantibus austris

Clamabat facilem impia turba deos,

Pectore sedato cum sic ait ille: filete

Obsecro: ne vos hic vellificare sciant,

Contemptor diuum quārebat & impius olim

Ecquid est pietas: retulit ille nihil.

Miranti causam cur nam sic ille taceret;

Quæ nihil ad te rem pertinet; inquit agis,

Se quoq; male duos inter censere inimicos.

Dicebatq; sis charus vterq; foret,

LIBER. 19.

Alter enim mihi sic inimicus forte paretur.

At vero ex illis alter amicus erit.

Cum patria capta vñctor permitteret aurum.

Pro se quisq; vehat; solus inanis abit.

Hui calíquis dixit; cur exoneratus abiret.

Cum sic ille refert; omnia porto mea.

Et quid dulce fore scitanti; spes ait ille.

Hæc recreat vires; fessaq; membra leuat.

Ecquid homo faciat gaudens aliquando rogatus.

Sic quocunq; modo forte lucretur; ait.

Fac ut sic miseræ disponas tempora vitæ:

Ac si vñcturus sis nimis atq; parum.

Sic & amandus erit; quem designabis amicum;

Ac si post odio sis habiturus eum.

Quod facturus eris cunctanter præmeditare.

Et decreuisti quod semel; arripias.

Deiq; deis vt sunt; sic resentire decebit.

Etbene sensa bonis esse loquenda tibi.

Indignum quia sit diuines laudare cauento.

Et cape non violens; si quid habere cupis.

Ascribenda tibi sunt; quæ male feceris vñquam.

Quæ bene fecisti sunt referenda deo.

Disce bonas artes miserisq; viatica canis

Dicebat; firmas si tibi quæris opes.

Nobilis illius fertur sententia; plures

Ex hominum numero; quæ purat esse malos.

De Cleobulo.

Leobulus Euagororæ filius ex lindo vrbe Rhodi
fuit; siue (vt alij tradūt) ex Caria; insigni corporis spe
cie atq; viribus. Scriptis autem ænigmata atq; sententias
obscuras ad tria milia versuum. quale est illud.

Est vñus genitor. nati bona pignora bis sex;

Triginta cuius natae. sed disparate forma.

Hæ niueæ asperæ: nigræq; coloribus ille.

Atq; immortales omnes moriuntur ad vnam.

Eius sententia;

P R I M V S

Eius sententiæ sunt.

Copia verborum rerumq; inscītia versat

Mortales : tempus perficit atq; sapit.

Est mulier sensu : vírgo est ætate locanda.

Filia : moratam quod prius esse decet.

Officio charum magis efficiemus amicum,

Munere nam charos demeruisse potes,

Egressure domo tecum prius ipse voluta.

Quid sis facturus : quid quoq; non facies.

Retuleris cum forte pedem : recum acta recense;

Quid recte : quid non feceris ipse boni.

Corporis est moles multa mercede doimanda;

Quod sibi quod menti commoda multa parit.

Nil audire nocet : nocuit semperq; nocebit :

Cum sine delectu verba loquentis eunt.

Blandicīs non est (nisi desipis) vxor agenda.

Obiurgare tamen hanc sine reste decet.

Atq; hilarem vino seruum punire cauento:

Cum serui merces sit cibus atq; merum.

Quæ tibi sit dispar : vxorem ducere noli :

Affines dominios namq; habiturus eris.

Extollat ne te rebus fortuna secundis:

Sed nec in aduersis deprimat illa caue.

Fortunæ motus patienter ferre memento;

Præsertim si non culpa sit vlla tua.

De Periandro.

PEríander cypseli corinthorum Tyramni filius; & ipse
quocq; eius vrbis dominationem excreuit annis qua-
draginta. Obiit autem octogenarius. Hic primus omnis
um satellitio stipatus ad corporis custodiā incessit. Sunt
qui dicant alium fuisse Periandrum sapientem patria Am-
braciota alium vero corinthiorum tyrannum : atq; ex-
cognomine ortum esse errorem; vt tyrannus sapiēs puta-
retur.

Eius sententiæ sunt.

Nūmorum

LIBER.

Nūmorum causa studiosus nūl facit vñquam :

Cum sit turpe lucrum : nūlq; decoris habens ,

Qui tuto regnare voles ; annite ne tam

Armatus miles : q; tueatnr amor.

Forte rogarbatur cur peregeret esse tyrannus :

Quando tyrannis erat iūc odiosa sibi :

Respondit: quia non possum non esse tyrannus :

Quod cui me credam nullus amicus erit .

Dulce quies homini : temeraria vita periclis

Obvia : sed domini pessima conditio est .

Esse immortales idem dicebar honores .

Nare voluptates : atq; perire breui .

Nec te dissimilem dulci præhebis amico :

Sive sitis fœlix sive sitile miser .

Redde fide summa quidquid promiseris ulli .

Nec secretum animi prodere verba sinas .

Non modo qui peccat : verum peccare volenter .

Puniat is iudex : qui qonus esse volet .

De Anacharsi .

Anacharsi scythagnuri filius ex matre vero græca
inter sepiem annumeratus est . Is cum athenias ve-
niisset : factusq; esset soloni familiarissimus in scythia rediit .
Vbi cum patrias leges græcis mutare vellet : a fratre Ca-
duido : qui apud scythes regnabat : per speciem venationis
fagitta confixus interiit .

Eius sententiæ sunt .

Est mirum fertur dixisse quod inter achiuos

Arifices certant : iudicat artis inops .

Et quod lex qui se maledictis fortelaceat sunt

Punit . & athletas censem honore deum .

Tris vias vitis fert : quarum prima voluptas .

Ebrietas post hanc . tertia mœsticia est .

Quo pacto quisquam posset non ebrius esse

Forte rogarbatur ; consiliumq; dedit .

Qui nimio

P R I M V S

Qui nîmio vîno titubantia verba notabit,
Et turpes motus; hicerit abstemius;
An ne forent plures extinti / q̄ perituri
Ex hominum numero forte rogatus erat,
Cum siccile refert scitanti; díc mihi quæso
Inter quos nautas annumerare velis?
Cumq; insultaret iuuenis non sobrius illi;
Sedato vultu talia verba refert.
Si temetum iuuenis non fers; díc pocula lymphæ
Confectus senio qua ratione feres?
Cuidam exprobrantī scythicis quod natus in oris
Eſſer; respondet talia verba ſenex:
Nunquam eſt/ aut dabitur probro ſua patria cuiq;
Attice: tu probro ſemper eris patriæ.
Scitanti quæ nam eſt nauis ſecurior; inquit.
Venerit importus quæſine labes ſuos.
Dicentī nauem tenui conſtarē tabella;
Id ſpacium nautis eſt mora mortis: ait.
Ecquæ res homini foret optima. quæ mala rufſus;
Quæ nocet; aut prodeſt garrula lingua: refert.
Ex multis vnum tibi delige cautus amicum;
Ne tuus in plures languidus erret amor.
Iudiciale forum res eſt fallentibus apta.
Hinc & auariciæ maxima cauſa ſubeft.
Fac trībus abſtineas his: lingua: ventre: pudendis
Ipsiſ inscribunt ſemper imaginib⁹.

De Misone.

Mifon strymonis filius patria cheneus & ipſe a qui-
busdam inter septem numeratur. Nam & Plato
in protagona illū pro Periandro conſtituit. & Apollinis
oraculo sapientissimus eſt iudicatus. Fuit autem quod i-
psum nomē innuit mortalium oſor. Vixit atuem annos
septem & septuaginta.

Eius ſententia eſt,

ILIBA

Ille per

L I B E R

Eius sententia est,

Ille per æstatis mediæ graue tempus arat

Aptabat stiua; cui Anacharsis ait.

Ante diem properas o Mison munus aratri,

Ille refert; properat munera nemo satis.

De Epimenide.

Epimenides Phesti filius; patria Cretensis ex vico Gno
so pro Cleobulo inter septem numeratur. Sunt
qui dicant hunc in antro obdormiuisse annos septem &
quinquaginta; atque expperrectum cum rerum omnium fa
ciem miratus esset; à iuniori fratre iam vetulo agnitus
esse. Sunt qui dicunt illum non obdormiisse; sed ad tem
pus secessisse. vixit annos centum quinquaginta septem.
Scriptus in carmine opera complura; sed quod legerim
nullum extat dictum nisi quod Paulus apostolus in epistola
ad Titum huius implorat testimonium; illum appellans pro
phetam; dicens. Cretes ai pseustæ, caca theria, gasteres, ar
gi. quod carmen heroicum diuus Hieronymus sic inter
pretatur. Cretenses semp mendaces; malæ bestiæ; vètres
pigrí. nos vero addita metri necessitate sic.
Cres semper mendax, mala bestia; venter obesus.

De Pherecyde,

Pherecydes Badis filius Syrus cognominatus à non/
nullis inter sapientes numeratus est; primusque omnium
de natura rerum; deo diis scriptus, atque (ut Cicero putat)
primus omnium dixit; animos hominum esse immorta
les. Extat ad huc Thaletis epistola: in qua ostendit se vel
le ad illum nauigare: ut differentem de rebus diuinis au
diat; perijt cōsūptus Phthirias; hoc est morbo pediculari.

Finis primi libri,

AELII

AELII ANTONII NEBRISS.

In vafredicta Philosophorum;

Liber Secundus

incipitur.

HILOSOPHI AE Ionicæ quæ ad modum initio diximus) auctor fuit Anaxymander Thaletis milesij discipul⁹. Anaximandro successit Anaxymenes. Cui Anaxagoras. atq; huic rur⁹ Archelaus. Qui Socratē docuit à quo ethice primū est inducta. Socratis auditores fuere cōplures. Sed in prīmis Aristippus. Xenō. Antisthenes & Plato; qui primus veterem academiam instituit. Ceteros qui sequuntur; quia recentiores sunt omisimus.

De Anaxymandro.

Anaxymander patrem habuit Praxyaden: patriā Miletū; cuius p̄ceptor fuit Thales milesius quoq;. Obiit diem suum cum ageret annum etatis quartum & sexagesimum.

Eius sententiæ sunt.

Esse infinitum primum nec posse moueri

Principium; partes sed fluītate tamen.

Cœlestem sphærām est ausus describere; cuius

In medioteillus orbiculata foret.

Primus & errores lunæ sensisse putatur:

Quæ vario vultu fratriis ab orbe nitet.

Primus & hic terris æquauit lampada phœbi.

Quodq; idem puro purior igne foret.

Primus & hic radio descripsit gentibus orbem;

Fluminaq;: & montes; oceaniq; sinūs.

Huius opus gnomon & vasa horoscopa, nāq;

Indiscreta prius tempora lucis erant.

Hictropicos primus docuit; trānsuersacq; signa.

B

Qua

L I B E R

Qua phœbus totiens id reditq; viam.
Dum canit a pueris irrisus forte: canendum est
Ob pueros (inquit) dulcius ergo mihi.

De Anaxymene.

ANAXYMEDES EURISTRATI FILIUS PATRIA QUOC; MILESIUS
fuit; atq; ANAXYMANDRUS AUDITOR PARMENIDESQ;. na-
tus est sexagesima tertia OLYMPIADE, obiitq; quo anno
SARDIS CAPTAE sunt.

Eius sententiae sunt.

Non super terram sed circum sydera ferri;
Atq; infinito exaere cuncta facit.

Si metus impendet: scrutari sydera celis;

Lætus anaxymenes qua ratione potest;

De Anaxagora.

ANAXAGORAS PATRE HEGESIBULO PATRIA VERO CLAZO-
MENIUS ANAXYMEDES AUDITOR FUIT. Q UICUM SUIS
OMNE PATRIMONIUM DISTRIBUİSET; AD STUDIUM SE PHILOSO-
PHIAE CONTULIT. CUMQ; AB ATHENIENSIBUS FUSSIET IMPETA-
TIS DAMNATUS: DEINDE ABSOLUTUS: LAMPSACUS PROFECTUS
EST; VBI SEXAGESIMO SECUNDO ETATIS ANNO DIEM SUUM OBIIT.
FLORUITQ; OLYMPIADE. lxx.

Eius sententiae sunt.

Principio siluam & mentem præmiserat; vnde
Omnia secrevit; disposeruitq; locis.

Dicenti patriæ cur non sibi cura subiret:

Hinc cœlum monstrans; inquit; origo mihi est.

Dicenti num scis quod sis priuatus Athenis:

Me (inquit) cecropide; non ego cecropidis.

Es dñnatus; ait; iam pridem dixit in omnes

Ius natura tulit; iudiciumq; simul.

Nuncius exticti me nati nil mouet; inquit:

Cum me mortalem progenitissiam.

Qua genitum causas crederet esse rogatus;

Scilicet; vt cernam lumina clara poli.

Lampsacios mōtes nūquid mare mergeret olim,

Mausoli

S E C V N D V S

Mausoli cernens ingenti mole sepulchrum :

Divitiarum haec est; inquit; imago nouæ.

Impatriam ferri num vellet cum moreretur:

Aequum ait ad manes vndis fiet iter.

De archilao atheniensi.

Archelaus patrem habuit apollodorum, patria vero athenas, praceptorumque Anaxagoram. Hic ex ióniam primis athenas philosophiam induxit eam; quae de rerum natura differit. Socratem iustituit in ethice: quā cum ab illo acceptam propagasset; inuenisse putatus est,
Eius sententiae sunt.

A iusto iustum legem se cernere: honestis

Et non naturam turpia posse putat.

Principium rebus possuit genitale calorem

Qui tamen ex lento cuncta vapore creat;

De Socrate Alopecensi.

Socrates alopecensis cognominatus apago attice sophronisci filius: atque Archelai auditor fuit: ducasque habuit uxores Xantippen: ex qua lamprodē genuit: & myrto ex qua Sophroniscum & Menexenum suscepit. a rhetoronte vero Apollo consultus respondit oraculum: quod est in ore omnium & quo mortalium Socrates sapientissimus iudicatur. Deinde accusatus ab anyto Melito & Lycone damnatus est; mortuusque veneno sumpto: cum prius multa de animorum immortalitate disputasset anno aetatis septuaginta.

Eius sententiae sunt

Iurgia xantippes clamores probracque linguæ

Vt declinaret: illo abeunte domo;

Ipsi si in caput scaphium diffundir ab alto:

Spargit & vrina coniugis ora sui.

Huius ait ridens pluviæ certissimus auctor:

Nimirum nobis ille tonitrus erat;

Et cur tam patiens esset iurgabat amicus

L I B E R

Et tam morosam cur pateretur: ait:
Iam velut ad tochleæ sonitus obcalluit auris.
Anseris & strepitum tu quoq; non pateris?
Oua parit: pullosc; mihi creat vtilis anser.
At mihi Xantippe pignora chara dedit.
Et dantis calces respondit fronte serena.
Calcitro sic asinus ludere sæpe solet.
Miranti dixit: si asinus me calce petisset:
An ne in iudicium conuenientius erat?
Hunc iuuenis petulans pugnis & fuste cecidit:
Atq; illi facies vndiq; tuber erat.
Ille nihil contra: sed tantum fronte notauit:
Quis pinxit opus, cuius imago foret.
Alterius iuuenis pugno percussus abibat:
Quippe volens tacitum dissimilare nefas.
Ore renidenti sibi tunc ait: esse molestum.
Se nescire domo cum galeatus eat.
Dicenti quidam: tibi detrahit, intruit, antu
Mirabare loquisi bene non didicit.
Dicentirursus male dicit, non facit inquit:
Cum nullum videam crimen inesse mihi.
Ingentem foelix aream donabat amicus:
In quam permagnam pone et ille domum:
Antu si vaccæ corium (inquit) forte dedisses:
Calceus ut fieret hinc mihi: num caperem?
Dum vocat ad coenam comitias: exiguiq;
Xantippen sumptus dispuduisset: ait:
Si fuerint frugi mediocris coena iuuabit,
Qui petulans ad nos pertinet ille nihil.
In celebri sœcum mercato voluere cœpit.
Obene tam multis q; mihi non sit opus.
Proximus aiebat dijs immortalibus ille' est:
Se per quam paucis quisquis egere putat.
Et se quærenti cuiatem diceret esse:
Sum mundanus ait: mundus & est patria.

SECUNDVS.

Scitanti quid agat dum serius obambulat (inquit)

Condimenta cibis se pedibus terere.

Præterea ex gustu petitur cui vera voluptas.

Non exquisitis indiget ille cibis.

Atq; alios tantum dicebat viuere ut essent.

Attamen vt possim viuere, dixit; edo.

Solus ait; bonus es; cuius sapientia fulget.

Solum ignorantem credidit esse malum.

Non generis splendor; nec opes famulantur honesto.

Quin etiam multis causa fuere malii,

Dicebat fidibus dicens; dum tempus habebis;

Fac ne quod nescis discere te pudeat,

Principium facti dicebat maxima res est.

Idq; scio solum; quod nihil ipse scio.

Et qui poma sibi redimunt præcoccia magno;

Desperare suo tempore posse frui.

Est quæ sit iuuenis virtus aliquando rogatus.

Respondisse ferunt; nil nimis ut facias.

An ducenda viris vxor sapientibus esset;

Vtrum vis egeris poena sequetur; ait.

Carpentis cuidam quod origo Antisthenis esset.

Ex patre Cecropio matre q; Thraicia,

Tu ne duos ciues ortos respondit Athenis

Tam clarum censes progenuisse virum?

Artifices (inquit) scabro de mari more signum

Contendunt veris assimulare viris.

Illud dissimulas; illud quoq; negligis; vt sis

Ne clapi simili: nec videare rudi:

A speculo iuuenem censuram ferre iubebat;

Orac; consiperet: qualiacuq; forent.

Vt si turpis erit: formetur moribus aptis:

Dignaq; se faciat si speciosus erit.

Cum sim tam pauper quidam dicebat amicus;

Et nil possideam; me tibi dedo libens.

Antu non censes totum; cum te mihi tradas:

L I B E R

Quod tradas (inquit) maxima quæc bona?
Tertia te plthia tempestas læta locabit;
Quidam; ait in somnis visus adesse sibi,
Prædixisse suo cuidam tum fertur amico:
Quod tris ad dies interitus erat.
Cecropidis illum morti damnantibus; inquit;
Illos fatasimul imperiofa trahent.
Damnato iniuste moreris cum diceret vxor:
Illæ refert; iuste me cupis ergo mori:
Cum precij magni vestem donaret amicus:
Qua sepeliretur; dumq; recusat; ait.
An mihi dum viuo vestis mea conuenit atq;
Apta est; defuncto congruet illa minus.

De Xenophonte Archiaeo.

Xenophon patre Gryllo: patria vero Archiaeus ex
pago Atticæ. Discipulus fuit Socratis. Floruit no-
nagesima quarta Olympiade. Atq; obiit Corinthiā grā-
dis natu;

Eius sententia est.
Ille coronatus dum sacras reddit ad aras:
Accepit Grylli funera acerba sui.
Atq; ita deposita fertur dixisse corona:
Iam scio mortalem progenuisse virum.
Sed postq; audiuit pulchre cecidisse; coronam:
Delapsam capiti composuisse suo.

De Aristippo Cyrenæo.

Aristippus patria habuit Cyrenas urbē Libyæ; præ-
ceptorem vero Socratem. Qui quāquam in volu-
tate summum bonū posuisset; ita prætentibus fruebatur
ut nō multū absentes quæreret voluptates. Vnde extat
in illum Platonis dictum; tibi soli & chlamydē & pannū
ferre datum.

SECUNDVS.

ferre datum est, illum Diogenes canem regium appellabat. Fuit enim Dionysio syracusanorum tyranno quam familiarissimus.

Eius sententiae sunt.

Cum cynicus tractaret olus; sic prætereuntem

Cœpit Aristippum carpere more suo:

Siplacare famen tibi ventris oluscula possent;

Turpis adulator nullius esse vellis:

Ille refert contra: si scires regibus vti:

Non tua sordidior tergeret ora cibus.

Cum drachmis centum sibi perdix empta fuisset;

Visaq[ue] res cuidam luxuriosa foret:

Ille ait: ergo tu nec assen forte dedisses:

At mihi drachmæ centumvnius assis erant,

Iactatus pelago dum nauigat illi corinthon;

Perspicuo memorant extimuisse metu.

Huic alquis vector: cur palles morte futura?

Cum nōs indocti nil timeamus: ait.

Non similes nostrum curæ sunt: dixit; vtric[que].

Pro sapiente mea est, pro nebulone tua.

Forte fuit nauis piratæ: qua veheretur;

Idq[ue] mari summo nectamen ante videt.

Tunc quasi dinumerans argētū prōpsit ab arca:

Et sibi damnosas in mare iecit opes.

Ac gemitu simulans minime cecidisse volenti;

Hæc sécum tacita mente putasse ferunt.

Præstat aristippi fortunasire per altum:

Quam quod aristippus propter eas pereat.

Culpatus quodam quod haberet Laida: dixit.

Me non lais habet: sed tamen illa mihi est.

Nāq[ue] voluptates vincendas esse: sed vsus

Non tamen illarum rejciendus erat.

Ex te concepi meretrix dicebat: at ille:

Vnde hanc compertam rem tibi: dixit: habes?

Antu perspinas incedens dicere posses

LIBER,

Vnam ex his monstrans; punxerat illa pedem,
Quærenti natum cur pellat; sic quoq; multa
Pellimus ex nobis; quæ generantur: ait.
Nâq; pediculus & pituita capillus & vnguis
Ex me gignitur: projicienda tamen.
Fertur & a quodam repressus; forte quod illi
Coniunctus turpi cum meretrice foret;
Num referre putas; nauis noua te vehat; inquit;
An quæ iam plures vexerit ante viros?
Respondente parum; vel nil distare: quid ergo
Ad me pertineat virgo sit; an mulier?
Cum tamen intrarer veteris centone lupanar:
Et iuuenem quendam dispuuisse; ait.
Non intrare pudet inscriptæ nomina cellæ;
Sed regredi tandem non potuisse; pudet.
Deq; tribus scortis cum permittente tyranno
Vnum quod vellet sumeret inde sibi:
Ille domum laetus tris secum duxit, & inquit;
Nec paridi tutum displicuisse duas.
Ec quidam iciciam voluisse inire tyranni
Edocitus sancto Socrates ingenio:
Litterulis; inquit; vacuus me contulit ad illum.
Nunc vero nummis huius amicus ero.
Quidue syracusas veniat querente tyranno:
Hospes aristippus talia verba refert.
Vt quæcūq; habeo tibi largiar optime princeps:
Et quæ non habeo rursus ut accipiam.
Conspuere vultus hominis cum forte tyrannus:
Hæc aliquis dixit; tu tolerare potes?
Vt sit præda; refert; te spargit gobius vnda:
Vt valena mihi spuma ego non patiar:
Purpurea iussit cunctos in veste tyrannus
Saltare; id tantum se Plato ferre negat.
Sumit Aristippus vestem; saltansq; pudicida:
Et festis bachi non vitiantut; ait.

S E C V N D V S

Dumq; petens aliquid; pateretur forte repulsam;
Ille Dionysij procidit ante pedes.

Idq; ipsum iurgatus; ait; non tam mea culpa est;
Quam quod sunt aures principis in pedibus.

Cum peteret nummos memini te dicere quondam;
Qui sapit; externis non eget ille bonis.

Inquit Aristippus; da nunc; cūq; ille dedisset;
Rursus ait; iam me eernis egere nihil.

Qui venit liber; fit seruus in arce tyranni.
Non fit seruus; ait; si modo liber erat.

Reprensus nummos quod cepерit; ait Plato librum;
Inquit; ego nummis; indiget ille libro.

Diuite iam facto; praeceptor dixerat illi;
Vnde tibi tantum est; paucā; ait; vnde tibi.

Scitanti; quid habent sapientes amplius; inquit;
Si tollas leges possimus esse boni.

Doctus ab in' docto quo distat; intulit ille;
Quo frenatus; equus distat ab in' domito;

Rursus ab in' docto doctus quo distat; vtrūq;
Mittis ad ignotos / experieris; ait.

Quid sibi contulerit sapientia forte rogatus;
Omnibus ut possim dicere quæq; velim.

Limina cur diues nunq; sapientis oberrat;
Diuitis at sapiens limina saepe terit.

Quod quibus indigeat sapiens bene nouit; ait ille;
Nescit quo sit opus; nec quibus indigeat.

Diuitis in' docti sapiens cur limina vexat;
At contra diutes non sapientis ita;

An quis; respōdit; ferat ut medicamina morbo;
Aegrotum medicus visere saepe solet;

Non tamē idcirco quisquam tam perditus esset;
Ut languere magis quam medicare velit.

Est aliquis dixit mihi filius arte docendus
Egregia; sed quid proderit illa sibi;

Etsi nū aliud dixit ludicra theatri

Spectans

LIBER

Spectans; non saxum saxeus ille premet.
Cumq; alius gnatum instituendum traderet; inquit;
Quingentas drachmas si mihi tradis; agam,
At tanis seruus poterit constare volenti.
I. mercare. tibisi cupis esse duos.
Quærenti quæ nam pueros ediscere oportet;
Qualia cūq; refert sint profutura viris.
Iactanti cuīdam se plurima quod didicisset;
Talibus exemplis consuluisse ferunt.
Ceupugil exercet nitidæ qui membra palestræ;
Plura vorat; sed non rectius inde valet;
Sic qui plura legit; qui nō aptissima carpit;
Doctior idcirco non erit ille mihi.
Illiū orator causam qui vicerat; inquit;
Socrates ingenium quid tulit ergo tibi?
Vt quæ pro nobis habita est oratio; dixit;
Moribus effeci verasit illa nimis.
Et cur in propria conduxit rhetoralię?
Et cum cœno locat se mihi saepe cocus.
Hunc quoq; dum probris iurgator forte lacepsit;
Etrugiente illum persequeretur; ait,
An mihi non licet atque non audire loquacem;
Simaledicendicopia facta tibi est?
Egregias ædes a sarotaq; vermiculata
Menstrantis faciem confsuit ille phrygis;
Addidit & causam; dum collustrauerit ædes;
Sordidior visus quod foret ille locus.
Illiū immodicos sumptus carpebat amicus;
Et quod vestis erat tam preciosa sibi;
Si mala sunt; inquit; cur hæc in templo deorum
Admittunt; fieri religioq; iubet.
Dum carpit luxum coniuira polyxenus; ille
Paulisper cum se continuisse; ait.
An ne potes nobis coniuira recumbere latus?
Ille refert; possum; si modo posse datur.
Ergo voluptates

S E C V N D V S

Ergo voluptates non tam reprehendis amice;
Quam nimios sumptus quod mihi cœna facit,
Immodici sumptus illum insimulante Platone;
Nonne Dionysi uita probatur; ait;
Lautius at multo me viuuit; nec tamen illi
Ad bene viuendum splendida vita nocet.
Ultimus in cœna iussus discumbere dixit,
Per me splendidior; hic erit ergo locus.
Iactator quidam nimium sibi forte placebat;
Quippe quod enandi doctus in arte foret,
Nonne pudet laudem te; dixit; querere ab arte;
In qua Delphini gloria maior erit.
Quod nimio vino potus nunq̄ ebrius esset
Iactanti: hoc (inquit) mulus & ipse facit.
Cur si mercaris chrysendaria; deligis aurum;
At vitas hominum non ratione probas?
Quærenti qualis fuerit mors Socratis; inquit;
O me foelicem; si mortalis erit.
Atq; viæ comiti sibi ferre viatica sueto
Pondere nummorum cum premeretur; ait.
Proiçce quod nimis est; ad sumptus pauca teneto;
Nam res est nobis quantulacunq; satis.

De Antisthene Atheniensi.

Antisthenes patria Atheniensis patre gētili: præcep-
torem habuit initio Gorgiam Leontinum; deinceps
de Socratem. Hic (quæadmodum in Socrate diximus) ex
matre fuit Thracia cum pater Atheniensis esset. Hic pri-
mus cynicā instituit sectā: princepsq; in ea fuit. Obijt mor-
bo; quo tempore ingressus ad eū Diogenes; cum sica di-
xit: nunquid amico opus est; Cui ille quis me (inquit) do
lorisbus absoluens; Cynicus ostensa sica; hæc (inquit) & ille
doloribus dixi: non vita. Videbatur enim mollius perfer-
re morbum amore vitæ.
Eius sententiæ sunt.

Cecropide

L I B E R

Cecropidæ quōdam iactante quod indigena esset:
Nones dixit eo nobilior cochlea.
Cumq; sibi quondam vītio fortasse daretur:
Ingenius quod non esset vterq; parens:
Ille duobus/sed necluctatoribus/ortus:
Atsum luctator non; mediocris ait,
Dīfacent ut me potius dementia verset:
Quam moueat sensus tetra libido meos,
Dicebat talis ineunda est fœmina; cuī tu
Non multum; multum debeat illa tibi.
Si pulchram duces vxorem; publica fiet;
Atsi deformem; poena sequetur: ait,
Scitanti ansapiens vxorem duceret; inquit;
Dic mihi num sapiens iudicor esse tibi?
Annuit ille quidem, tunc infert, ergo ego duxi
Vxorem:nec me poenitet esse virum.
At iuueni quise tradebat esse docendim;
Dum quibus esset opus quæreret: ille refert,
Nēpe nouo libro, graphio, nouaq; tabella;
Forte volens animum significare rudem.
Prototypum amissum cum deploraret amicus:
In quod contulerat; quæ memoranda forent:
Illa quidem menti dixit mandare tenaci
Non chartis debes; quæ superesse cupis.
Cumq; acepisset sibi detraxisse platonam;
Et male rex audit; cum bene fecit: ait.
Cur in discipulos sic acriter inueheretur:
Et medici si quos forte secare volunt.
Et cur tam pauci tibi sunt; argentea virga
Quod procul à me illos exagitare solet,
Deprensus fugeret cum mœchus, paruo ait ære
Inſcœlix poteras quanta cauere mala?
Incurras potius coruos: q; blandiloquentes.
Hí viuos; illiquæ periore vorant.
Ecquæres homini in vita foret optima rerum;

S E C V N D V S.

Quarenti; scelis si moriaris ait.
Carpitur ut quondam scabra rubigine ferrum;
Inuidus ipse sua rumpitur inuidia.
Immortalis eris; omnis ex patre beatus;
Si caste & iuste vixeris atque pie.
Cum inter ciues nullum discrimen habetur;
Tunc vrbs exitio est interitura graui.
Dicent plures te laudant; quod scelus inquit
Admissi; ut videar pluribus esse bonus;
Est muro fratrum conuictus firmior omni;
Si modo concordes vnamimesque forent,
Illa paranda tibis sunt sola viatica; quae si
Naufragium facias te commitentur; ait.
Quarentique malis cur olim cogredetur.
Et medici ægrotis; sed neque febricitant.
Vt lollio messes purgatas; sic quoque & vrbes
Non bene moratis ciuibus esse decet.
Quid sibi contulerit sapientia forte roganti;
Semper (air) mecum posse notata loqui.
Quæ doctrina foret magis opportuna rogatus;
Imprimis; inquit; dedidisse mala,
Delicias cuidam laudanti. vita ait ille:
Hostibus eueniat delicia mea.

De Diogenes Sinopæ.

Diogenes patrem habuit icesium mensarium. patriam vero Sinopem Ponti urbem; pceptorem vero Antisthenem. Fugisse autem dicitur cum patre: quod cum publice mensam haberet; pecuniam falso signauit. Primus panō duplīcē; & pera; baculo atque dolio fistili pro domo usus est. Obiit prope nonagenarius corinthi; quo die Alexander magnus babylone.

Eius sententiae sunt.
An ne viros visque vidisset; sola videndos
Sparta dedit pueros; græcia nulla viros.

Carpebat.

LIBER

Carpebat multos: quod auari iūdemq; biformes
Culparent nūmos: diligenterq; simul,
Et quilaudabant osores diuitiarum:
Atq; imitantur eum; quisibi querit opes,
Diuitijs certant & honoribus accumulari
Mortales: nemo cogitat esse bonus.
Nec non grammaticos carpebat: q; mala vlyssis
Lugentes possunt dissimulare sua.
Atq; mathematicos: quod soleū & clara tuentes
Syderat; negligerent quod foret ante pedes,
Cantores etiam taxabat: quod male mores
Concordent animi; conuenientq; lyra.
Atq; oratores: quod ab omni parte laborant;
Cum minime faciant: iusta & honesta loqui,
Dum captus venit: quid sciret forte rogatus;
Ingenuis dixit imperitare viris.
Tunc ad praeconem dicit (inquit) voce sonora:
Quis dominū precio vult sibi ferre domum,
Cumq; illud stantem prohiberet mangos sedere;
Quoq; modo iaceat pīscis: emetur ait.
Testaceivasis rimas crepitu digitorum
Explorant homines; nec capiantur: ait;
Cum redimunt seruos: non curant: ne capiat se:
Sola hominis facies: multiplicesq; dolis
Et digito monstrans peregrinum dixit: amice
Huic me vendē precor: cui opus est domino,
Emptorisq; suo dixit: parere necesse est
Temihī: quem possis vendere tu dominus.
Nāq; gubernator seruus. medicus quoq; seruus
Hic ægris: nautis imperat ille suis.
umq; soluturos precium profitentur amici:
Quo sibi libertas restitutur: ait.

Stulti qui repū.

SECUNDVS.

Stulti qui reputant homini parere leonem;
Non potius dominis imperitare suis.
Nam ferè proprium est pauidos terrere magistros;
Et dominis seruum pertinuisse minas,
Quo pacto velle se peliri cum moreretur;
Quærenti dixit; pronus & in faciem.
Scitanti rursus causam; quia funditus (inquit)
Inuertenda breui tem pore cuncta forent,
Ecubi quærenti moriturus velle humari;
In medio dixit membra iacere sine.
Alitibus ne iubes exponi turpe cadauer?
Quo volucres abigam; me prope fustis erit.
At sentire nihil poteris tunc mortuus ergo
Nil mihi sensuro quid laniatus obest?
Heus homines quondam magno clamore ciebat,
Cumq; illuc plures congrederentur; ait,
Ait ego certe homines non purgamenta vocauis;
Nam mihi vos homines non satis esse liquet.
Iamq; senescenti; cum quidam diceret; heus tu
Parce senectuti; tecq; labare leua.
In stadio dixit) currenti iam prope metam;
Laxandus cursus; an properandus erit?
Cumq; peregrini cuperent Demostenis ora
Conspiceret; dixit nil homine est melius.
Qui mediis numero ex omnifamosus habetur,
Atq; ait; en nobis rhetora Cecropidum.
Cum medicos; urbis rectores & sapientes
Conspiceret; dixit nil homine est melius.
Cum coniectores; vates; atq; ambitiosos,
Nil homine est rursus (dixit) inarie magis.
Vilia dicebat magno venire frequenter;
Et paruo rursus quæ præciosa forent;
Milia namq; parant statuam ubi; cum tamen ære.
Paruo frumeti

LIBER

Fario frumenti thessera possitemi.
Quæren*i* quo sit prædendum tempore; quo vult
Diues ait; pauper tempore quo poterit,
Forte manus puer in speciem formauerat ambas.
Cotylæ &c puro fonte bibebat aquam.
Tunc vase ex pera projecto: vilius inquit
Dum bibit; est visus nos superasse puer.
Cum puerum rursus perfracto vase videret
Lentem pane cauo sumere forte datam.
Project & lancem studio permotus eodem:
Atqe hic; ait; sumptus nempe minoris eget,
Cumque olim megaris puerorum corpora nuda;
Pellibus & tectas forte videret oues:
Ergo villosæ pecudis præstantior (inquit)
Proles quisque viri quā megarensis erit.
Huic apricanti Macedo cum obfisteret; inquit;
Ex me Diogenes ecquid habere petis;
Ille nihil; tantum paulo absis (inquit) amice:
Nam mihi apricanti quam facis umbra nocet.
Magnus Alexander ego sum rex denique regum,
Ait ego Diogenes maximus ille canis.
Subdit Alexander num se fortasse timeret;
Dic mihi cui Cynicus num bonus an malus es?
Rettulit ille bonus; Cynicus tunc intulit ergo
Si bonus es; nulli nempe timendus eris.
Tum macedo comites affatus; ait: nisi quod sum
Magnus Alexander; cynicus esse velim.
Differeret quidam cum de cœlestibus: heus tu
Dic; ait; é cœlo nunquid amice venis?
Scitanti quidam causas cur palleat aurum;
Illi quod plures insidentur; ait.
Cum murem ad mensas irrepere forte videret;
Inquit; Diogenes en parasiton habet.
Dum vetulæ immodicam vult tollere religionem:
Prona quod in faciem procidit ante deos.

Nonne

SECUNDVS.

Nonne vides mulier cum sint Iouis omnia plena;
Quod veritas (inquit) terga in honesta Deo?
Narranti vitam Callisthenis esse beatam:
Quod conuiua frequens regius esset; ait.
Immo est ille miser; qui coenat quando videtur
Non sibi sed regi cuius amicus erit.
Ex illo quondam magno quærente Philippo
Quas artes; aut quem te profiteris; ait,
Explorator ego insatiabilis ambitionis,
Atq; tuæ verus testis avariciæ.
Quod ducenta viris vxor sit tempore non ondum
Est iuueni; nullo tempore habenda seni.
Quid vis accipere; vt colapho te cæderere possim.
Dicenti: galeam qua excipiatur; ait.
Et se comenti mari bus si pectoris; inquit.
Vanus es; at nequam; fœmina si petitur,
Forte puer roseo suffuderat ora rub ore;
Confide hic; ait; est in probitate color.
Ismenias quondam narranti quod optimus esset
Tibicen; dixit; pessimus ergo vir es.
Et percontantur quod viñū staurus esset,
Si quod; ait; nullo constiterit precio.
Cumq; duos rabulas cernens damnaret utruncq;
Hic iam furatur; non dum; ait; ille potest.
Complures illi quidam dicebat amicus
Te rident; at non rideo; (inquit) ego.
Viuere nempe malum est dicenti; viuere certe
Non mala res; ait; est; sed mala vita malum est.
Dicenti seruum fugitiuum quæreret; utq;
Magna illum cura persequeretur; ait.
Ridiculum; seruus sine me cum viuere possit;
Non sine seruo me viuere posse putas?
Quali natura canis esset cum rogaretur;
Sisatur; acris; ait; blandus at seruiens.
Cur coram multis manducet saepè; roganti;

C

Quod

LIBER

Quod coram multis s^epe; ait; esurio;
Si prandere nihil quod turpe est continet; ergo
Nec prandere palam res in honesta forer.
Atq^{ue} palam coiens; utinam sic iure liceret
Perfricto dixit ventre carere fame.
Cum iurgaretur signasse numismata falso,
Ille exprobrantis verba refellit ita.
Olim qualis ego fueram; tu pessime nunc es:
Tu sed eris nullo tempore qualis ego.
Magnificas Myndi portas vr^{be}m quoq^{ue} parvam
Cernens; myndenses talibus alloquitur.
O prohibete nefas; & portas claudite; nam sic
Mœnia per portas e gradientur; ait.
Cur potius cæcis & claudis q^{ue} sapienti
Impendunt homines; forte rogatus erat:
An quia se potius mendicos q^{ue} sapientes
Respondit fieri posse aliquando putant?
Profectus partam cum forte rediret Athenas;
Scitanti cuidam quo bone & vnde venis:
Scilicet a maribus (dixit) se nempe redire:
Fortibus atq^{ue} viris ad muliebre genus.
Cum peteret saxis populum defornicenatus.
Ne patrem ferias (inquit) amice caue.
Turba canem prandenter illum cum diceret (inquit)
Qui me circumstant sunt magis ergo canes.
Cum dominus domini inscripsisset; res mala nulla
Huc intret; dominus qua ingredietur; ait.
Cumq^{ue} deis sapiens sit amicus; cuncta deorum
Atq^{ue} ta coena philon; haec sapientis erunt.
Dumq^{ue} aliquis motum cum disputat esse negaret;
Ille mortens artus; en ego; ait; moue or.
Atq^{ue} cauillanti quod haberet cornua frontem;
Ipse manu tractans non; ait; illa premo.
Iurgabat plures quod pro valetudine sacrum
Cum facerent; contra vota salutis edunt.

Comitius

SECVNDVS

Conuicis coram calcans aliquando latonis

Pultinari; fastum calco Piatonis; ait.

Cui Plato; diogenes fastum maiore superbis;

Dum fastum fastu vincere posse putas.

Laudabatq; virum sibi qui cum ducere vellet

Vxorem; nullo est tempore ducta domum.

Et qui monstrar maris preciosa periculi mundi

Vilurus; nunquam nauigat ille tamen.

Quicq; gubernandos audet sibi poscere ciues.

Etrem communem; nec moderatur eam.

Cur homines certant de lana saepe caprina

Dicebat; necqua sintratione boni?

Affectus ratio superet; fiducia sortem.

Naturæ lex est obijcienda viris.

Et bona fortunæ cunctos optare; quod essent

Velamen vitis; sed per inane suis.

Cūq; sagittator lentos male flesteret arcus;

Ad scopon accedens; ne feriamur; ait.

Cur mendicare non mendicante Platone

Quarenti cui piam; protinus ille refert.

Ille quidem mendicat; sed mendicat in aurem;

Ne quis eum turpi viuere ab arte putet.

Quarenti cuidam nunquid mors est mala; dixit;

Quam non sentimus quilibet esse malam?

Doctrinam pueris dicebat sobrietatem.

Solamen; si quos dura senecta premit.

Ornamenta suis opibus locupletibus esse.

Pauperibus certas esse ferebat opes.

Atq; oculos medico dum curat forte puelle;

Ne vitietur; ait tota puerilla caue.

Etiuueni pulchro; sed turpia verba loquenti:

Stringitur ex ebore plumbeus ensis; ait.

Monstranti gladium sibi quem donauit amator;

Ensis; ait; pulcher; turpis at est capulus.

Laudanti quendam sibi qui beneficerat; inquit

L I B E R

Cur me non laudant; qui merui accipere;

Quid tibi (dicēti) sapientia contulit: ut sim

Omnes ad casus usq[ue] paratus; ait.

Gigneret ut natos facienti sacra; quid; inquit:

Non ut sint frug[er]i tu quoq[ue] sacra facis;

Turpiā dicenti quid adis loca; sol quoq[ue] turpes

Secessus intrat; nec maculatur; ait.

Dicenti insidias tibi necis chartis amicus;

Ne fallare caue; talibus ille refert.

Quid facias; si te nec amico fidere oportet;

Vtendumq[ue] illo est; ac si inimicus erit;

Laudanti puerum patri; quidixerat; hic est

Ingenio & vera simplicitate bonus;

Hunc doceas. Cynicus sic intulit; heus bone talis

Quicunq[ue] est; moritis non eget ille meis.

De Platone athenienisi.

P Lato atheniensis patre Aristone & matre Perictio,
na quanta vita integritate fuerit omnes testantur.
Scripsit de philosophia libros complures; quorum pl[et]o
rica quia adhuc extant; nihil ex illis decerpsumus. quin
potius lectors ad ipsum volumen auctoris relegamus.
Paucata tamen illius dicta ex epistolis non potuimus diffi-
mulare. Eastunt.

Est initus fitia & cumulus: si pessima vita

Cum tibi sit; cures ut videare bonus.

Et qualis princeps; ait est; talis quoq[ue] ciuis.

Nam mores domini subditus omnis habet.

Non solum nobis sumus orti; quod geniturae

Nostra pars patria est; pars & amiciciae,

In re communi tantum contendere debes;

Quae possis ciui per suadere tuo.

Nec patriam aut patrem fas quenq[ue] cogere, nam sic

Res nulla est tanti; quam violenter agas;

Cum fuerint ciues sapientes; esse beatos;

Aut si contingit a sapiente regi.

Epithalamium

SECUNDVS.
EPITHALAMIVM IN NUPERTIIS.

Clarissimorum Lusitaniae Principis Alphon
si ac Elisabes iunioris: quod Antonius
Nebris in ipsa dierum festorum cele
britate praesens Lusit.

Nunc sacer orbis amor qui nec tis semina rerum
Omnia; & aeterno foedere cuncta tenies.
Huc ades atq; fides pax & concordia tecum
Affiduae comites: virgineusq; chorus.
Cantabunt alij thalamos: geniumq; vocabunt:
Iunonemq; simul; tecq; hymeneaeq; canant.
Io hymen hymene hymen ades ô hymenee
Ingeminent omnes; tecq; Thalasse vocent;
Et felicemini volitent de more Sabino
Lulus; & populo multa rapina cadat.
Sparganturq; nubes: & iungat vesper amates,
Præferat incensas & noua nupta faces.
Haec sunt magna quidem; sed nos maiora canamus
Et que nos deceat nunc meminisse magis.
Foedera magnorum canimus cōuentaque regum.
Fataq; non villo disoluenda modo,
Possedit multos discordia tetra per annos
Hesperiam, nec spes vlla dabatur opis.
Ardentesq; faces & raptos crinibus hydros.
Omnibus iniecit saeva megæra locis.
No comes ipse duci no marchio præstat honorem:
Non comiti miles; militibusq; cliens.
Ipsi non parent Regi dux atq; magister
Militæ sacræ; bellicus ordo ia cet.
Erigoneq; simul terræ exosa reliquit.
Qua fugiente dea iusq; piumq; silet.
Talis erat mundi facies: cum bella gigantes
Inclusere Ioui; coelitusq; suis.
Talis & ipsa fuit rex natura priorum;

EPITHALAMIVM.

Cum chaos antiquum semina mixta tulit.
Talis apud manes miseris vbi territat umbras
Tartareus iudex dicitur esse locus.
Sed pater omnipotens tandem miseratus iberis
Prospexit rebus; suppetit scilicet tulit.
Et sua duorum se quisque in regna recepit,
Et qui dispergit redditus ordo sibi est.
Tum rediit virgo, redierunt tempora pacis.
Quasque colit partes pacis; alumna quies.
Redditur ipsa sibi concors Hispania; qualis
Non vidit poenus non Viriatus iber.
Non cui longafuit sed non ingratia senectus
Arganthonius & Romulidæ proceres.
Non qualis videre Gothi quo tempore fœdus
Hispanæ gentis rex Rodericus erat.
Ne tamen hunc talen violarent sæcula cursum;
Nec posset Lachesis rumpere pensa manu;
Prouida mens Regum properauit iungere fœdus
Connubio stabili; pignoribusque datis.
Nam lusitano iuueni Regisque futuro
Despondit gnatam; deliciasque suas.
Certius hoc multo; que cæsa virginem porca
Fœdus Romanis quod feciale fuit.
Sicilicet & fas est magnis componere parua:
Cum post diluvium reddita terra sibi est;
Tale fuit signum pacis tibi rector olympi
Et generi humano que babit iris aquas.
Muia precor memora mihi nunc quæfata sequantur
Hastaedas; aut quid vincula tanta parent.
Sic ego; sic contra respondit nona fororum;
Coelestis cui vis nomina certa dedit.
Accipe quæ teneas (quando haec te cura fatigat)
Quæque meo terris numine cuncta canas
Augusti quondam testantia nomina pacem
Pax augusta tenens; quæsecus ana fluit.

Cum sua

EPI TH AL A M I V M

Cum sua conspiciet sub mœnia fœdus inire;

Aeternæ pacis nunc magis omen erit,
Nam Lusitanus princeps secura videbit

Cum sua terga metu: consoceriq; fidem.
Arimatas classes & multo milite plenas

In mare deducet: sol vbi mergite quos,
Et sibi subiicit: quo cūq; est insula ponto.

Aethiopes pariter barbaricūq; sinum.
Cæsaris at vestri ubi nunc ingentia rerum:

Etsimul augustæ coniugis acta canam,
Relliquias belli postquā consecerit ille:

Quod bene suscepit pro patria fuerat,

Quod bone pro socijs; & nostræ gentis honore,

Quod bene prō christi religione fuit:

Hæc pia victori persolvit vota Iacobo:

Divis templo dabit; mascula thura deo.

Dum tamen ille parat bellum reficitq; cohortes:

Quas vehat herculeum traxiatq; frustum.

Hæc mores tandem patriæ desuetaq; corda

Componet certis legibus atq; modis.

Dumq; oras libyæ cursum peragruerit ille;

Atq; sui iuris vtracq; syrtis erit:

Deniq; dum vîtor totum illustrauerit orben:

Deq; triumphatis hostibus armis ferat:

Hæc intenta nouis rebus regniscq; futuris

Extruet immensum posteritatis opus.

Vtq; domus ratiō constet sibi: totaq; quadret:

Rēm geret ille foris: res aget ista domi.

Sed cum longa dies senio consecerit ambos;

Dulcibus in natis omne leuamenerit.

Vxores regum natae regesq; nepotes

Conspiciens læti syder busq; patres.

Ioanneq; suus tantæ pietatis imago

Imperi eonsors & moderator erit.

Et procul ex oculis euanuit: has modo voces

L I B E R

Vrania fudit, prefflerat ora deus,
Ast ego qui fueram auditurus plura libenter:
Destituor subito lumina fixus humi.

F I N I S.

Elegia de patriæ antiquitate, & parentibus auctoris,

St locus hesperiæ qua Bethis arundine
cinctus:
In leuani campos itafluit atq; tener.
Dixerat hūc estis fluvio stāte vetustas,
At vero albīna sācula nīa vocant.
Hic varium genus & volucrum maris: atq; paludis
Excludit foetus: incubitusq; fouet.
Haud procul hinc colitur muro Nebrisæ vetusto:
Quam bacchus posuit littus ad oceani.
Namq; ferunt semel genitum gangetide victa:
Inuasisse feros hesperiæ populos.
Et socio amissō: à quo lusitania nomen
Duxerat: in calpes littora vertit iter.
Dum vehitur curru per inhospita tēsqua marismæ:
Quæ sequitur tigris: deficit: atq; sitit.
Et curius pando residens silenus aello:
Et variè lynxes, menades, & satyri.
Ventum erat ad speculam: quæ fontinalia dicunt
Indigenæ, diuīs nūc Benedictus habet.
Ad strepitum lymphæ tigris prior arrigit aures:
Et caudaludens: præuia monstrat iter.
In gelidos latices: & amoenam frondibus vmbram:
Et fontes sacros: arida turba ruīt.
Cūq; refecta cohors vndis salientibus effet;
Captus amore loci dicitur esse pater.
Concilioq; habito: satyris dixisse vocatis:
Atq; mimalloneis: cætera turbas illet.
Accipite o comites: lætaq; aduertite mentes.
Hic mihi collis erit religione sacer.

Nectam:

S E C V N D V S

Nectam nysa mihi; natusqe ad sacra citheron
Gratus erit; quantum a nebride dictus ager.
Nec qui plus baccho; qui se plus iactet oliuo;
Et cereris flave; mellibus; atque fauis.
Quare agite o satyri. nocturna resposcite sacra,
Et vos bassarides hunc celebra te locum,
Iam tar thessiacas titan descendit in vndas;
Et fessos curuo littore soluit equos.
Inuadunt thyrsos . resonant v lulatibus agri.
Ette bache vocant, & tua sacra canunt,
Insonesqe trahunt bachantes orgia; donec
Cedere luciferum cogeret orta dies.
Est prope monticulus surgens cl&ementer in austros;
Parte tamen reliqua pr&ecipitante latus.
Hic promissa patet fundauit moenia bacchus,
Nebris sanc*vocat*: nebridis auspicio.
Quae cum pollerer Roderico rege; furores
Diruerant libyci, nunc renouata viget.
Hic domus; hec patria est, hic me genuere parentes
Ingenui; & media condicione pares.
Nam mihi Ioanes pater est, Catharinaqe mater.
Debemus patriae; plus tamen illa mihi.
Illa mihi dedit hunc vitae mortalis honorem,
Sed studijs nostris illa perennis erit.

F I N I S.

Antonij Nebrisensis salutario ad patriam suam mul-
tis ante annis non visam; & memorata infatia sua:
facta quoqe excusatione tam loqe more; pollicetur se post eum
meritos sue professionis annos in patriam redditurum.

Salve parua domus . pariter saluete penates.

Atqe lares: ortus consicia turba mei.

Hic primum rosei vitales luminis auras

Carpimus; hic nutrix ubera prima dedit.

Hic mihi

Salutatio Autoris.

Hic mihi nascenti primum risere parentes.

Vagitusq; meos audijst iste locus.

Hic fuerant cunę: quæ me mulsere iacentem,

Hic cecinìt mater carmina dum vigilo.

Ex collo patris onus hic prædulce pependi.

Et matris gremio sarcina grata fui.

Repsimus hic pueri. breuis hæc tulit area primum

Quadrupe in teneras sustinuitq; manus.

Hic primum steteram bipes. & crepiracula quassans

Blandicias matri blæfæq; verba tuli.

Hic locus infantem paribus colludere vidit.

Pedrere & ancipiti vincere forte duces.

Hic cœtra ludens equitauit arundine longa.

Atq; trochiscus erat maxima cura mea.

Accipe me redditum per ranta pericula vectum;

Postq; annos multos accipe me reducem.

Accipe me r. ducem: nec dedigneris alumnū,

Qui ubi magnus honos gloria magna fuit.

Nec mihi succensē pietas patriæq; patrisq;

Quod genitale solum visere lentus eram.

Quoq; carui tam longo tempore vultu;

Qui mihi debuerat numinis esse loco.

Nam si complexu me detenuisset inertem

Dulcis amor patriæ; dic quid vterq; foret;

Illa quidem multos latuisset forte per annos:

Obscurumq; esset nomen in orbe meum,

Litterulis vero nostris nunc viuet vterq;

Et famam nobis sæcula multa dabunt.

Idq; per agrato tantum sumus orbe secuti:

Dum profugis sequimur: quod didicisse iuuat.

Sed si frigida mors mihi non abruperit annos:

Climaticam legem si superare datur;

Si datur emerito mulsis tranquilla senectus:

Nec properat lachesis frangere saeva colos;

Quæ genuit tellus: quæ me tulit vberē largo;

Componet

De pfectione Regum in Compostellam,
Componet cineres; excipietq; meos.
Hic viræ portus, requies hic certa laborum.
Hic mihi defuncto dulce leuamen erit.
Hic vbi casta facet mater; pariterq; sorores;
Quas immaturo funere mors rapuit.
Nam quid ego de te frater charissime dicam?
Qui bene pro Christi religione iaces?
Qui bene pro patria cecidisti: informe cadauer.
Vulturibus saeuis dans; animumq; deo.
Hic vbi cum proauis & auis pater ipse iacebit.
Hic vbi permixto puluere tota domus.
Vt quoniam vobis carui dum vita manebat:
Orbatus saltem lumine: morte fruar:

FINIS.

De Profectione Regum ad Compostellam,
VTres Callaïcae siluerunt; proxima iustis
Cura fuit Ducibus persolvere vota Iacobo;
Omnibus ex diuis quem gens Hispana patronum:
Indubij vocat; & belli quasi numen adorat.
Arq; ingens illi solidi de marmore templum;
Finibus arrabriæ posuit; positumq; dicauit.
Nanc; ferunt christo cælesti sede recepto:
Et socijs omni dimissis orbe: cruenti.
Hunc primum herodis iussu cecidisse tyranni.
Discipuli vero flentes regemq; perosi:
Et genus & patriam crudeles linquere terras.
Et mortis dominantes cælic; magistri.
Constituunt: ergo cymbæ imposuere cadauer.
Incerti quo fata ferant; vbi sistere detur.
Perc; maris nostri fluctus sine remige vecti
Hesperiam calpen euro tenuere secundo.
Inde per Hercules pumosas gurgitis vndas:
Oceanic; fluctus Austro impellente feruntur;
Artabriæ donec portus tenuere repostos.

Tuncres

LIBER

Tuncres Hispanas princeps Romanus habebat

Ille sub Imperio; cuius saluator Iesus

Sponte sua moriens hominum peccata releuit.

Angulus ille tamen regioꝝ obnoxia cauro;

Tora lupæ cessit; dederant cui nomina mores.

Quæ comitis Christi; postqꝫ miracula vidit;

Etsidei signum lustralibus extulit vndis:

Hospitis in tumulum sedes concessit auitas.

Ex illo celebratur honos templumqꝫ Iacobí:

Non modo finiti miseris; sed qui sunt in orbe remoto

Christicole; magna cum religione frequentantur.

Cantaber & vascon; britones atqꝫ britanni.

Etcum iuuernæ cultoribus incola Thules.

Teutones & galli Græci pariterqꝫ Latini.

Et quæcūqꝫ manet gens nato consicia Christo.

Sed neqꝫ post i terram pedibus quā pressit Iesus;

Quæque fuit Petri Pauliqꝫ inspersa cruento;

Est aliquid toto sacratus orbe uerenda

Majestate loci. videas suspenſa reductis

Vincula captiuis. manicas. ferriqꝫ catenas.

Et cum compedibus transuersi pondera vectis,

Illuc effigies. illuc simulachra virorum

Ipse comes Christi media; quos morte reduxit.

Huc igitur postqꝫ pietas immensa labores

Immemor accessit; terræ prostratus vite; qꝫ

Votacꝫ concipiunt; & templi limen adorant.

Sicqꝫ prior Reginæ preces dat pectora ab imo.

O decus hesperiæ rerum tutela mearum:

Quem primi colimus Hispani; quemqꝫ patronum

Rebus in afflictis semper sensere parentes.

Vtqꝫ illos taceam: quibus est pro teste vetustas;

Te duce; te soció; te milite; signiferoꝫ.

Non semel armipotens perfregit mœnia coniux;

Diruit attegias maiorum; diruit arces

Ingenioꝫ loci validas hominumqꝫ labore.

Nō semel

Ad. S. Iacobum.

Non semel horrendo superauis marte feroce
Poenorum populos; & stragis vidi aceruos:
Cum tamen ex nostris vix esset vulneris auctor,
Singulis est testis dulci qui temperat vnda
Arbore palladia redimitum tempora boetium;
Et lethæ stigij referens obliuia lches.
Et cum Mente sa parnasia castulo testis.
Mundaq; cæsarei non ultima fama laboris.
Mille loci testes medio quos hoste recepit:
Christicolisq; dedit; diuis quoq; templa sacrauit;
Olim quæ fuerant mahumetiis lege profana.
Ergo ego pro meritis grates persoluere dignas
Cum neque amus perestr ingentes semper agamus.
Vtq; aliquem interea magnæ pietatis honorem
Atq; mei testes animi monumenta relinquam:
Accipe diue precor nostra munuscula sortis.
Quod si forte mei manibus superata mariti;
Atq; tuo nutu Garnatæ moenia cernam
Ipsa meis oculis: media tunct vrbe dicabo
Templa tibi, ritusq; sacros, gentemq; profanam
Cum mahumete suo nostris pellemus ab oris.

F I N I S.

Petrus Martyr.

Antonio suo Nebrisen.

Vtriusq; hispaniae lumen & præsens decus salutem
De ambulanti mihi per littus gaditani freti anno
quo venit Almeria in imperij hispani potestatem; dedit se
mihi obuiam corpulentissima incultacq; & balbutiens que
dam mulier laniatis comis & lachrimis largo flumine per
ora & pullam vestem cadentibus: quæ sublatis vocibus
dari sibi nautas per quos transfretaret in clamitans: & quæ
uis me toruo lumine spectasset: interroganti tamen que
nam esset: aut qd sibi vellent hi fletus: quid funeralis ha
bitus: quid uelaceri per terga capilli significarent.

Respondit.

Mille

De Barbaria fugata.

Mille & tercentum fuerint dominata per annos:
Et totum sine fornia orbem sine lege tenebam
Iucu. Et sermone canens regum arma ducesq;
Nomine Barbaries: mulier nec amica poëtis;
Nec laudib[us] bene grata piæ diuoc[is] decori.
Bis senis lustris exactos orbibus orbes
Arbitror ardenter phœbum traxisse per auras:
Ex quo facta ingens duriusq; indicere bellum
Constituere mihi: martemq; indicere contra.
Demisere viros super iude sede tonantis
Sum mersum eloquium coenio sônoq; grauatum
Qui excuterent: torpiq; situ confecta leuarent:
Et cole[re] inciperent lingua[rum] rudimenta latinæ.
Ex illo cecidere mihi de pectori vides:
Et tremere occœpi cœlo minitante ruinam
Vaticinata grauem: quodq; hic iam lumine cerno
In felix dulci ausonia modo pulsa putabam
Elegisse locum tutum: sed emq; quietam
Inuenisse mihi: si extremis orbis in oris
Finibus occiduis paruo hoc contenta laterem
Limite; & europæ reliquo si terga dedissem.
Multo aliter cessit, zephiri clæmentia frustra
Implorata mihi est. alium reperiisse Phœlphum
Sum visa; aut aliū hic Lapum: Marisq; benignum.
Nec non & Vallam: vel tot de vatibus vnum
Quos peperit latium contra mea regna disertos.
Mercurio genitum referunt & nebride nymphæ.
Antoni huic nomen: qui me sequiturq; fugatq;
Per totam hesperiam puer hic patriamq; domumq;
Et natale solum linquens iuuenilia semper
Tempora cum musis bacchoq; & apolline triuit
In veteri Italia: ad quam nunc se contulit omnis
Turba puellarum cyrrha nysac[is] relictis.
Hunc postq; virides lauros fiederasq; sequentes
Iam meruisse

De Barbaria fugata.

Iam meruisse sibi vidit & aturnia tellus;
Ad patriam antiquam celeri discedere cursu
Iussit; ut infirmo generis succurreret; & me
Hispanis ageret terris subitoq; fugaret.
Cum primum aduentare hominem mæstissima sensi.
Atq; aduersa mihi penitus pia numina cæli.
Et terra pelagoq; simul fera bella parari;
Tartareae vires iubito centrig; profundi
Pallentes vmbras adij; qua dicitur astur
Camasea specu moriens descendere ad orcum;
Si malus extiterat nostras dum carperetauras,
Tisiphonen; reliquasq; furens discordia secum
Eduxit fautura mihi populosq; per omnes.
Hesperiaæ occiduæ sparsit sua semina dextra
Tabenti, ruditimq; animos contraxit ad iram
Armatus stipes flammis, nec tæla nec hastæ.
Nec profuere minæ ingentes, strictiq; per arcios
Inflexus gladij truïorum, ensesq; coruisci.
Post multos variosc; metus durosc; labores
Meq; meosc; simul vicit; strauitq; nec ultra
Mefinit has penitus terras habitare potentes;
Desertos igitur Libyæ zonæq; surentis
Saxosq; montes nigri & vasta æquora Bocchi
Pulsa peto; tundensq; genas laceransq; capillos.
Hæc effara gratisonitus saeuoq; fragore
Aethera percutiens euanuit; atq; sub auras
Euecta horrentes nusq; est mihi visa sequenti.
Hæc tibi significo Vatum doctissime ne te
Poeniteat laborasse intra grata antra fororum
Caftalidum; post hac quando hæc te gloria amice
Subsequitur, male culta fugit tua nomina quando
Babaries; tot regna tuis sudoribus; ex quo
Ornasti; tua fama quibus volat alta sub astra.

FINIS.

AELIVS ANTONIVS, NEBRISS.

Petro Martyri suo Respōdit.

Vos tibi quos talis reddam pro carmine
versus:

Petre meae laudis iudex et cädide mari gr
Cui⁹ ego pluris de me mihi carmina feci:
Quam si Mæonijs opibus me Crœsus
inauret.

Atq; tagus bœtisq; meus mihi defluat vni.

Nam quicunq; alij nostro versantur in orbe

De grege Pierio: quos miserat ante disertos

Musala tina viros: partim carpfere labores

Conatusq; me os: præceptaq; tradita. partim

Inuidere mihi: sed pars contempti vtruncq; .

Ad tecandidius nihil est: nil doctius vng

Pirene gelidos vidit transcendere saltus:

Romanos postq; ductores barbara proles

Expulit; & bello populos subiecit Iberos.

Ergo ego barbariæ magni prope littora portus

Quam vidisse refers: aut te vidisse putabas:

Indixi bellum tyrrhenæ à sede profectus:

Cum primum in patriam redij: quam deniq; visam

Congressus fudi nostroq; ex orbe fugauit:

Illa quidem magnis ducibus rem geflit; & omnes

Hesperiæ populos victrix dictione tenebat.

Neue graui quondam miseris exire liceret

Seruitio: validas imponit mœnibus arces;

Sed prætoricias illi Salmantica sedes

Præbuuit: vnde uiros partes dimittatin omnes;

Ocia quirumpant: vacuāt cultoribus agros;

Etsparcant nostris àse data semina terris.

Hosego palætes cupiens arcere: Minerua

Quæ fauet ingenij: iussit secedere bello:

Consiliumq; dedit qua sit ratione gerendum :

Ipsa petenda

Ipsa petenda tibi est raptorum causa malorum
Barbaries: Regni columen quæ fixit in arce.
Ac velut Alcides peteret cum viribus hydram:
Et crescens damno monstrum: non ante peremis
Guttur; & validis compressis saeva lacertis:
Percis vias tenues animam exhallare coegit:
Sic ipsas fauces: sic ipsum corripe guttur
Alterius monstrum: totocq; ex orbe fugato
Ultra sauromatas: aut extremos garamantes,
Perge bonis avibus: dubijs nec defice rebus.
Nam te magna manet iusti victoria bellii:
Dixit: & ex oculis euanuit: Ast ego vires
Qualescumq; meas contraxiprotinus: & te
(Nam rumor tulerat magni mihi nomina Petri
Martyris) absentem ad partes arcessere bellum
Communis volui: sed Gallia magna tenebat
Te procul a patria: nostrisq; remotus ab oris:
Non poteras (etli cuperes) succurrere amico.
Nuncia barbarie venit fama illa: cohortes
Explicit: & ducibus geminis duo cornua mandat.
Barbarorum à dextra lœuacq; à parte solo econ
Præficit: atq; suas vires animosq; ministrat.
Spectatrix: aderat toto Salmantica muro:
Matres atq; viri: pueri innuptæq; puellæ:
Cum veni: vidi. vici. Marteç; repulsa
Nostro/vertit iter diuersas orbis in oras.
Vertit iter: nec post oculis est redditia nostris.

FINIS.

A V T O R A D S V A M

Grammatices Artem.

Cum in lucem

ederet.

D. Omili

FINIS.

Ad Ar̄tem suam Auctor.

OM̄hi per multos caste nutrita labores
Ars mea; quam genui; tēpus in omne vale.
Tempus in omne vale; neq; enim tu⁹ addere qc̄q;
Sed neq; quod genitor demere possit; habet.
Quem sua nunc ætas opera ad maiora remittit,
Quæq; sibi si fuerint inuidiosa minus.
Ette iam grandem latebras exire paterni
Liminis; & media viuere luce decet.
Sed ne sola domo vadas; glossemara iunxi;
Quæ te circumstent quolibet ire velis.
His comitata metu posito contemnere vulgus:
Et detractorum verba maligna potes.
Quinon agnoscant; cum te mera somnia fingunt.
Quin nihil versus supposuere meis.
Ito bonis atibus; tamen impertire salute
Multa discipuli sint vbi cunctq; mei;
Siue ego quos docui; vel si quis doctus ab illis.
Nam licet & fas est dicere virtuosq; meos.
At si forte roges; quo primum vertere cursus;
Quamq; tibi iubeam protinus ire viam:
Te pritis ad nostræ hinc Augustæ limina perfer;
Nusq; tota tibi est ianira aperta magis.
Inuenies illic ab eadem stirpe sorores;
Quæ te subcollent excipiuntq; finu.
Altera; qua nostro mutatur sermo Latinus.
Altera; quæ Hispana necesse verba docet.
Præterea fratres alia sed matre gemellos.
Inuenies; quos tu non aliena petes.
Alter enim Latio sermonem reddit Iberum;
Alter ab hispanis verba latina refert.
Si regina tuos repetet; voluetq; libellos;
Vtq; solet; vultus forte serenus erit.
Pauca tui referes memor hæc mandata parentis.
Temporibus vestris non nihil iste dedit.
Quod si tu nobis fœlicia tempora donas;
Et meus illustrat secula vestra parens,
FINIS,

Fabianus Artem Patris alloquitur;
atque illa respondet alternatim.

F. O soror Ars; quoniam nostris succederet tectis
Non dignata es; quererere paucalibet.

Q. Quid genitor conditam pridem hoc scire labore;
Nam nil desidia turpius esse putat.

A. Mandat opus chartis semper memorabile; linguas
Quod canat; ut melius iam sibi fama parat.

Ocyus ut volitet celeres nunc excutit alas;
Rem tantam ut mundis spargat in omne latus.

F. Grata refers. os lucis toleraret in auras
Exire; inquit hominum scripta venire manus.

Vt tamen ipsa vales limen digressa paternum:
Nunquid barbaries exagitata fugit?

A. Per loca per varias per graui nomine gentes:
Sed solum in doctis lis mihi tota sonat.

Hi meas sunt qui acciunt contra praecepta tumultus.
Et misera obtundunt ambitione caput.

Nata mihi audieris quod sit contentio nugis;
Arcadios bipedes bella mouere scies.

Nam cum se in docto studeant iactare popello;
In me rancidulus promittitur ore sonus.

Submoureas si de lana certare caprina:
Hifient Hermæ marmora mura Dei.

F. Quid Phœbaea cohors? A. laudat; miratur; amatque.
Dictitat & grata voce perenne sophos.

Iudicio quorum Diomedis pagina. Phocæ.
Donati nullo est anteferenda modo.

Musa negat nomen; reticentque volumina cuius.
Iamque neotericum; cætera turbas illet.

At quicunque meas vires effingere tentat;
Impar ingenij rumpere se poterit.

Altius & repetunt Crates. Antonius ille:
Non Latiae lingue commoda tanta parat.

D ij Orbilius

Orbilius cedit Cato Iulius atq; Palemon,

Vni mī palmam vīctus & vltro dabit,

Deniq; ab his nīmū dicor copiosa brevissq;

Atq; freti medias puppe secare vias.

F.Q uid Caprimulgus agit qui cantabatur ibēris

Nuper: cui nōmen facta dedere bona;

Q uid Mamurra loquax: audax taxare beatā;

Dīuitias Romæ, cui satis assis erat;

Q uid ridet calcem quæsis ponere perge?

A.Rideo sic lepido nomine vtrumq; notas;

Ambo habitant cæca tenebrosas nocte cauernas:

Q uod sua tam citius nænia pulsa perit,

Sola ego quod teneor: sequitur mea regna disertus,

Et qui pieridum tangere sacra cupit.

Non patitur bubo feralis lampada phœbi.

Noctua sic lucem nec veniente die,

F.Q uid facit interea liuor foelicibus obstans:

Insidijs nunquid libera carpis iter?

A.Hæc manet, hæc pestis regnat: semperq; vigebit;

Occiduas dum sol natus adibit aquas.

Nemo tuos mores nescit iam Zoile: cufus

In bene facta quidem lingua veneria vomit.

Nonne sinus laceros poste rugum dentibus atris

Cernis: vt ipsa feram: sed neq; obesse potest.

Tu germane tamen iuueni dum tempora restant;

Multa rogo discas vberē multa meo.

Vt si quando suam rabiem me absente reiecit;

Tunc pro me possis dicere; quæ docui.

Iamq; vale, hinc ab eo nōmen dictura parentis:

Sigense est vsquam nescia forte Sui.

Nam veterem postq; medudum iussit habere

Candorem: mitior non reditura lares.

FINIS.

Fabianus

FABIANVS NEBRISSENSIS

Infabulam : quæ de Crepidine duo
rum Amantium dicitur.

Inibus occiduis vbi phœbi conditum orbis;
Oceanicæ vagis feruens vbi stridet in vndis;
Vrbis vbi; quæ gressus Garnatae ad mœnia ducit;
Quæ lapidosa tulit materno nomen ab osse;
Quamq; ferunt posuisse iugo cum surgere montes
Cooperunt; siueq; simul cum coniuge Pyrrham
Faſdicæ ambages Themidisq; oracula diuæ;
Quæ cecinit quondam; ne longa obliuio tollat.
Non procul aérios superat quæ culmine montes;
Statrupes scopulosa nimis: quæ vertice bino
Tendit ad astra caput; multum vulgata per orbem.
Tristis nam vidit lugubria munera amantum;
Quorum nunc cupio miferos celebrare furores:
Carmenibus quoctumq; meis: remq; ordine pandam.
Nec patiarq; situ talem sordescere casum.
Progenies olim castorum cura parentum
Vnica sublata est: alios fortuna creari
Noluit; o felix posses si rumpere fata.
Non fuit hesperia iuuenis pulcherrimus alter;
Clarius & nulli fulsit virtutis imago.
Nondum velantur prima lanugine male:
Iam tamen horrisoni belli gaudebat in armis;
Iam pulchrum est hostes aciesq; videre paratas;
Atq; indignatur domus intra claustra tueri.
Sed ne prætereat firmos inglorius annos:
Contra damnatos audet sibi poscere ductum
Mauros; vt sacram possit profligere gentem:
Fallitur: & redditus frustra expectare parentes
Absoluuntq; pios: nec non & vota precantum.
Quas agitas Mars dure vices bellicæ tumultus;
Non longe patrijs captiuus fertur ab oris.

Liber seruitio premitur, non iste malorum
Ultimus accessit cumulus: nam forte minacem
Sortitur dominum: cuiorum lumina fulget:
Toruas cui facies aderat; tortorq; superbis
Verberibus crudis; & iniquo pondere ferri
Excepit primum venientem; & plurima passum
Armorum incursurerum & discrimine longo,
Insuper & vicitus non illi est copia grandis,
Quodq; canes fugerent defectus cogit edendi
Mandare: proh scelus; a tq; sitim non vnda leuabat.
Quin etiam (coepitus ne tristis desinat ordo)
Hic versare manu largis sudoribus orbem
Discit nunc primum: ac gyrū torquere molarem
Non prius absit: vicitulq; labore quieuit:
Quam totum perfecit opus conamine tenso.
Hac in re tandem visa est fortuna venire
Haud nimium tristis: sed laeta fronte latebant: rastrelli
Quæ noctitura forent: manibus diuersa tenebat.
Altera nam Cererem: saxum manus alrera monstrat.
Nam diomedeos habitabat sola penates
Filia: plagofo & tali non digna parente.
Cuiq; datum est omnes forma praestare puellas;
Quas ambit Darrus: rapidi seu Singulis vnda.
Hæc tamen ex illo iuuenem quo tempore vidit:
Iam iam tunc viso validos conceperat ignes:
Et seum incusat patrem: miseratur & illum.
Noctis erat medium laxant cuna membra quiete
Mortales: insomnis vigilat suspiria mittens.
Non aliter quam si Titan lucesceret ortus:
Talia sic secum lachrymosaq; voluere coepit.
Quis deus insontem: vel quæ me insanias vexat?
Virgineum nunquid patiar temerare pudorem?
An mea quæ quondam non flexit turba procorum
Pectora: nec iuuenis poteris tuſlectere ſolus:
Hei mihi quid facias: namq; hic amor improbus urget:
Et decor hinc dominam captiuum ardere maritum
Non patitur

Non patitur; forsam generoso sanguine natus;
Regia nam facies; calus seruire coegit.
Quin age; nec segnis sequas compescere catenas.
Vtere nocturnis nullus complexibus obstat.
Quod si (poenorum secta quia stringor inani)
Mefugiat; pariter vestigia vera sequiemur.
Namque vnde p[re]dictum cupio lustrata p[re]iari.
Pelle moras: dabitur quodcumque optaueris omne.
Zamquam modo ex ipsis flamarum signa notaui:
Et semper nostris herentalumina vidi.
Sic autem & falsis maduerunt fletibus ora:
Nec minor interdumi ueniles permeat artus
Ignis: & errabat per venas ossa medullas:
Desperatque fruicum nil sua vota retardet:
Dum modo iam domine teatos reserare furores
Audear: atque procul vanos arcere timores.
Vix duo transierant soles: cum nouit uterque
Alternas flamas: & mutua vulnera sensit.
Non tandem infelix potuit tolerare virago:
Ut sua crudeli premerentur gaudia ferro
Liberius: nec non furtis ut cuncta licenterent
Constituit patriam dulcesque relinquere lares.
Omnia postponens ita ueni conubia pacto.
Expectata satis venit nox omnia furuis
Amplexens alis: cum iam finire licebat
Seruitium misero: sed non impunie fuisse
Virginis hoc austum docuit miserabile fatum.
Iamque adeunt pariter persiluas errore viarum.
Detinua quærebant ne pes vestigia monstraret
Rectus: ut occulti venturos fallere possint.
Si tamen aspectum possent fugitare parentis.
Vix erat orta dies facinus cum viderat omne.
Conuolat: & rapidis fertur per passibus equor:
Quem simul insequitur querentum turba virorum.
Tunc illis præfaga mali mens nuncia venit:
Cornipedum & strepitus visus sonuisse sub auras.

Iam dñm

Iam dominum iuuenis: patrem iam virgo timebar.
Veraq; respiciunt, quæ se vidisse putabant,
Deficiunt vires: & corpora mota vibrari
Incipiunt circum caligantis imagine mortis.
Decernuntq; mori: rabiem q; ferre paternam;
Hostibus arbitrium potius q; præda darentur.
Etrupem ascendunt: facti quæ nomina seruat.
Mutua libarunt lachrymis prius oscula rapim.
Ex in præcipitant vitas: & cætera linquunt.
Quid non mortales cogis scelerate Cupido?
Flamarum stimulis saevis; quos ipse pharetra
Egeris: ac telis furiosus pectora torques:
Nam simul ac quemq; mortalí vulnere figis:
Omnia ferstecum; nec mens est cauta futuri:
Quid deceat; vel non/ nullum discrimin habetur,

FINIS.

APVD INCLYTAM GARNATAM
MENSE NOVEMBRI.

D.XXXIII.